

I den senere tid har der været rejst tvivl om, hvorvidt den gældende lov giver tilstrækkelig hjemmel for ministeriets praksis i forbindelse med udstedelsen af autorisation til eksport af kartofler.

I anledning af en klage til folketingets ombudsmand over, at ministeriet har afslået et andragende fra en entreprenør og vognmand om optagelse i registret over autoriserede kartoffeleksportører, har folketingets ombudsmand udtalt, at han finder det tvivlsomt, om ministeriets autorisationspraksis for så vidt angår betingelserne for, at en person kan blive optaget i registret, har fornøden hjemmel i den gældende lov om udførsel af kartofler, og specielt findes det meget tvivlsomt, om der er hjemmel til at stille krav om en bankgaranti på 20 000 kr. samt krav om kendskab til udenrigshandel i almindelighed.

I en den 16. marts 1962 afsagt dom har højesteret udtalt, at landbrugsministeriet ikke i den gældende lov af 31. marts 1938 har haft tilstrækkelig hjemmel til at gøre en ansøgers optagelse i registret over autoriserede kartoffeleksportører betinget af erfaring i eksportvirksomhed.

De nævnte omstændigheder i forbindelse med en betydelig skærpelse af kvalitetskravene på de udenlandske markeder har medført, at kartoffeleksportudvalget og landbrugsrådet over for landbrugsministeriet har fremsat ønske om, at der snarest muligt søges gennemført en revision af reglerne for autorisation af kartoffeleksportører, og at de således reviderede regler søges lovfæstet.

Man har derfor på grundlag af et af kartoffeleksportudvalget og landbrugsrådet hertil indsendt udkast udarbejdet nærværende forslag, hvortil man i øvrigt skal bemærke følgende:

Med hensyn til kartoflernes kvalitet må man holde sig for øje, at den kvalitetskontrol, der udføres af statens plantetilsyn, er baseret på stikprøver, og at de kvalitetsnormer, der ligger til grund for statens plantetilsyns kontrol, er at betragte som danske minimumskrav, der langt fra i alle tilfælde opfylder importlandenes kvalitetskrav. statens plantetilsyn påtager sig intet økonomisk ansvar i forbindelse med kvalitetskontrollen, og det er eksportøren, der har det fulde ansvar for kartoflernes kvalitet over for køberne.

For at kunne varetage en eksport af kartofler på forsvarlig måde bør en autoriseret kartoffeleksportør derfor have et indgående kendskab til kartofler, såvel deres sortering, emballering og opbevaring som deres sygdomme.

Lige så vigtigt det er for den danske kartoffeleksports renommé, at kartoflernes kvalitet er i orden, lige så vigtigt er det, at eksporten i alle

henseender afvikles på en forretningsmæssig korrekt og forsvarlig måde. Dette forudsætter, at eksportøren har et indgående kendskab til forholdene på eksportmarkederne, herunder prismæssige, transportmæssige og handelspolitiske problemer. Dette gælder ikke mindst de fjerne og ofte stærkt beskyttede markeder, til hvilke en væsentlig del af den danske kartoffeleksport afsættes. Ligeledes kræves der særlig agtpågivenhed fra eksportørens side, hvor det drejer sig om hel- eller halvofficielle licitationer. En autoriseret kartoffeleksportør bør derfor have indgående kendskab til og erfaring i eksportforretninger.

Endelig bør det være en forudsætning for opretholdelsen af en opnået autorisation, at eksportøren til stadighed beskæftiger sig med eksport af kartofler, således at han holder sig løbende underrettet om markedsforholdene, vedligeholder og udvikler sine erfaringer i branchen og derigennem bidrager til fremme af den danske kartoffeleksport og til den tilstræbte forbedring af dennes renommé.

Dette lovforslag er tiltrådt af landbrugsrådet, de samvirkende danske landboforeninger og de samvirkende danske husmandsforeninger samt kartoffeleksportudvalget og de kartoffeleksportorganisationer, der er repræsenteret i kartoffeleksportudvalget.

Til § 1.

Paragraffen svarer til den nugældende lovs § 1, idet dog bestemmelsen om, at eksportørerne skal afholde de med kontrollen forbundne udgifter, er udgået under hensyn til bestemmelserne i lov nr. 346 af 6. december 1961 om statens overtagelse af visse udgifter ved offentlig kontrol i forbindelse med udførsel af landbrugsprodukter. Ifølge den nævnte lov har staten inden for nærmere fastsatte rammer overtaget udgifter til sundheds- og kvalitetskontrol med kartofler, der eksporteres, medens de øvrige udgifter ved kartoffelkontrollen, herunder kontroludgifter vedrørende ikke eksporterede kartofler, dækkes ved afgifter i medfør af lov nr. 121 af 12. april 1957 om bekæmpelse af farlige plantesygdomme og skadedyr.

Til § 2.

Bestemmelserne i § 2, stk. 2, dels om at eksportøren skal have fornødent kendskab til kartofler og disses behandling med henblik på eksport, og dels om at eksportøren skal være i besiddelse af kendskab til og erfaring i eksportforretninger, er en kodificering af autorisationspraksis, der har været gældende indtil fornævnte højesteretsdom.